

33528
G1L-50

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610-⁶¹³⁶³
Konu : İstanbul Milletvekili
Oktay EKŞİ'nin
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013
2. A. İnceleme 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21/11/2013 tarihli ve 43452547-120.07-151244 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Oktay EKŞİ'nin; Sivas'ın Koyulhisar ilçesinde maden çıkarma faaliyeti yürüten bir şirket hakkında, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/33528 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 1 Sayfa)

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
SAYIN OKTAY EKŞİ'NİN
TBMM 7/33528 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

- 1) Sivas İline bağlı Koyulhisar İlçesi Ortakent Beldesi sınırları içerisinde 1980 yılından beri kurşun, bakır, çinko madeni çıkardığı bilinen ve sebep olduğu çevre kirliliği nedeniyle ciddi şikayetlere yol açan (Ticari adı değişmediyse MENKA) şirket maden çıkarmaya halen devam etmekte midir?
- 2) Bu şirket daha önce bakanlığınız elemanlarınca kaç kere denetlenmiştir?
- 3) Bu denetlemeler sonucunda şirkete herhangi bir para cezası kesilmiş midir? Kesilmişse bunların toplam tutarı nedir? Bunların tahsilatı yapılmış mıdır?
- 4) Söz konusu şirket ÇED Raporu almış mıdır?
- 5) MENKA yönetmeliklere uygun yeni atık havuzu/barajı yapmış mıdır?
- 6) Eğer yapmış ise bunun teknik açıdan gerekli koşullara/niteliklere sahip olup olmadığı hangi tarihte denetlenmiştir?
- 7) Eksiklik görülmüşse ne yapılmıştır?
- 8) Melet Irmağı suyunu kullanan Mesudiye, Gölköy, Gürgentepe, Ulubey ve Ordu halkının söz konusu şirketin çevreye verdiği zarar yüzünden doğan mağduriyetini gidermek için ne yapılmıştır?

CEVAP:

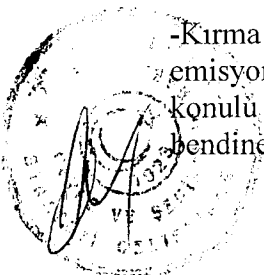
1- Söz konusu tesis, Sivas İli Koyulhisar İlçesi Çandır Köyü sınırları içinde TURMENKA Mad. San. Tic. A.Ş (İlk işletmeci MENKA Tic. San. A. Ş'dir) tarafından işletilmektedir. Ocaklardan gelen hammadde tesis içinde ayrı bir üniteye kırma eleme öğütme işlemine tabi tutulduktan sonra tesise ait kapalı alanda çeşitli kimyasallar kullanılarak flotasyon (Öğütülmüş cevherleri basınçlı hava ve köpük yapıcı maddelerin yardımıyla su yüzeyinde toplayarak yapılan zenginleştirme işlemi) yöntemi ile zenginleştirilmektedir. Tesis son kez 25.04.2013 tarihinde İl Müdürlüğümüzce denetlenmiş ancak, denetim esnasında arıza nedeniyle üniteye ara verilmiştir. Ayrıca, İşletme yetkilileri 2013 Kasım ayı sonunda maden ocaklarının, 2013 Eylül ayı sonunda da meteorolojik koşullar nedeni ile zenginleştirme tesisinde faaliyete ara verildiğini beyan etmişlerdir.

2- 2008 yılından itibaren, mülga Çevre ve Orman Bakanlığı ve Bakanlığımız döneminde, İl Müdürlüğü tarafından; 03.07.2008, 03.09.2009, 05.07.2010, 24.11.2010, 01.07.2011, 20.11.2011, 23.05.2012, 16.10.2012, 25.04.2013 tarihlerinde yapılan 9 denetimin yanı sıra, Bakanlığımızca tesis ve çevresinde 13.09.2011 tarihinde kapsamlı bir denetim gerçekleştirilmiştir.

3- Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüzce yapılan denetimler sonucunda;

-Çevre görevlisi istihdam edilmediği ya da çevre danışmanlık firmasından hizmet satın alınmaması nedeniyle 2872 sayılı Çevre Kanununun 20 inci maddesinin (m) bendine göre 5.696.- TL,

-Kırma eleme öğütme ünitesinin emisyon izni bulunmakla birlikte, teyit zorunluluğu kapsamında emisyon ölçüm raporu hazırlatıp sunmadığından emisyon izni iptal edilmiş olduğundan emisyon konulu çevre izni için başvuruda bulunulmadığı için 2872 sayılı Kanunun 20 inci maddesinin (b) bendine göre 34.189.- TL,

-Atığın geçici depolandığı sahanın kapasitesinin dolması ve iyileştirme planı hazırlanmadığı için 2872 sayılı Kanununun 20 inci maddesinin (r) bendine göre 102.567.- TL olmak üzere, toplam 142.452.- TL idari para cezası uygulanmıştır.

Ayrıca, 2872 sayılı Çevre Kanununun 15 inci maddesinin, 2 inci fıkrası uyarınca; mevcut atık depo sahalarının kapasitesinin dolması nedeniyle yeni atık barajı inşaatı tamamlanıp, ilgili mevzuat doğrultusunda atık kabulüne uygun hale getirilerek, söz konusu atık sahasına ilişkin olarak Bakanlığımızca uygunluk kararı alınıncaya kadar işletmenin tamamen ve süresiz olarak faaliyetinin durdurulmasına karar verilmiştir.

-28.11.2011 tarihinde İl Müdürlüğümüzce yapılan incelemede tesisin faaliyette olmadığı tespit edilmiş ve Bakanlığımızın 13.10.2011 tarih ve 2011/29 sayılı idari yaptırım kararı doğrultusunda 27.10.2011 tarihinde tesiste üretimin durdurulduğu işletme yetkilisince beyan edilmiş olup, İlçe Jandarma Komutanlığı personeli eşliğinde, İl Müdürlüğümüz personeli tarafından, tesisteki elektrik şalteri ve bant konveyör mühürlenmek suretiyle tesis 28.11.2011 tarihinde işletmeye kapatılmıştır.

-Söz konusu firma tarafından; 28.11.2011 tarihinde üç ayrı idari para cezası peşin olarak, üç ayrı dekont ile Vergi Dairesine ödenmiştir.

4- Söz konusu tesisin ÇED Raporuyla ilgili olarak;

-Mülga Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı'nın 03.04.1980 tarih ve 2811 sayılı yazısı ile tesis izni, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca da 1992/62 belge numarası ile de İşletme Belgesi verilmiştir. Ayrıca, Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği 07.02.1993 tarihinde yürürlüğe girdiğinden, tesise ÇED Raporu verilmesi ve ÇED Yönetmeliği hükümlerinin uygulanması mümkün olmamıştır.

-Tesisin atık barajlarının çevre mevzuatından önce kurulmuş olması (28.10.1988 tarihli C.Ü Çevre Mühendisliği Bölümü ve ilgili kurum üyelerine ait komisyon raporunda geri devir havuzlarının kil ve limonitik kayaçlar ile geçirimsizliğinin sağlandığı belirtilmiştir.) ve ilerleyen yıllarda ihtiyacı karşılayamayacağı için yeni kurulması planlanan atık barajı projesine 31.03.2009 tarihinde ÇED Gerekli Değildir Kararı verilmiştir.

5- Tesisin işletme faaliyeti durdurulduktan sonra; ÇED Gerekli Değildir Kararı bulunan yeni atık barajı, daha önce ilgili Bakanlıkça onaylanan ve Bakanlığımızın öngördüğü projeye uygun olarak inşası gerçekleştirildiği tespit edilen atık barajının yapımının tamamlanması sonucunda, tesis 18.09.2012 tarihinde mühürleri sökülme suretiyle işletmeye alınmıştır.

6,7- Tesis işletmeye alındıktan sonra 16.10 2012 tarihinde Çevre İzin başvurularını değerlendirmek amacıyla yapılan incelemede tesisin Çevre Mevzuatındaki hükümleri sağladığı tespit edilmiştir.

8- Ordu İli, Merkez İlçesi, Turnasuyu Deresi üzerinde, Yema Elektrik Üretim A.Ş. tarafından yapılması planlanan "Turnasuyu Enerji Grubu Projesi [İnören Regülatörü ve Hürriyet HES (22MWm/21,45MWe), Büben Regülatörü ve Sarıahmet HES (23,05MWm/22,48MWe)], Malzeme Ocakları, Kıırma Eleme Tesisi ve Hazır Beton Tesisi" projesi için Bakanlığımızca 15.02.2013 tarihinde ÇED Olumlu kararı verilmiştir. Ancak, Ordu İdare Mahkemesinde; Bakanlığımız aleyhine açılan ÇED Olumlu kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebine ilişkin 2013/515 ve 2013/518 Esas sayılı davalar halen devam etmektedir.